

Uppsala studentkår

Litteraturgranskningens FRÅGESTÄLLNINGAR

LITTERATUR
GRANSKNINGEN

Detta dokument ska ge en fördjupad men användbar guide till standardfrågeställningarna som används i Uppsala studentkårs normkritiska litteraturgranskning. Guiden riktar sig till dig som genomför granskningen och har funderingar kring hur frågeställningarna ska tolkas och användas. Frågorna är avsiktligt löst formulerade för att de ska kunna anpassas till väldigt olika ämnen.

Frågorna utgår från de sju diskrimineringsgrunderna i Diskrimineringslagen 2008:567. Grunderna är: kön, könsidentitet eller -uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, ålder och sexuell läggning. Till detta har vi lagt till socioekonomisk bakgrund, så vi har totalt åtta diskrimineringsgrunder. För definitioner av dessa kan ni besöka www.do.se/sv/Fakta/Diskrimineringslagen eller fråga jämlikhetsansvarig.

Är du osäker på hur du ska tolka en fråga kan du alltid kontakta Uppsala studentkårs jämlikhetsansvarige. Jämlikhetsansvarige kan också hjälpa dig med att ta kontakt med en institution för de frågor där det kanske behövs.

Paul Bengtsson, jämlikhetsansvarig

jamlighet@us.uu.se

Kontor: 018-480 31 62

Mobil: 076-082 30 34

Kvantitativa frågeställningar – ska ge statistik och en enkel överblick av könsfördelningen. Berör kön och könsidentitet och -uttryck.

1. *Vilken könsidentitet har författaren/författarna?*

Här får ni gissa lite. Oftast är svaret man eller kvinna. När ni könsbestämmer en författare, skriv en bakgrund till ert antagande, t.ex ”författaren har ett feminint kodat namn” eller ”författaren benämns som man i författarpresentationen på sidan x.” Håll svaret kort.

2. *Vilken könsidentitet har personer som hänvisas till i boken?*

Här gäller samma som ovan. Skriv i rapporten hur ni har bestämt kön på personerna. Det kan vara personer som refereras till, forskare som citeras, men även personer i hypotetiska exempel eller fallbeskrivningar. Vilket pronomen får en hypotetisk generell person? (Om t.ex en ”typisk sjuksköterska” får ett kvinnligt pronomen.)

Kvalitativa frågeställningar – ska ge en grundläggande bild av de olika perspektiv och attityder som får plats i böckerna. Berör kön, könsidentitet eller -uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning och socioekonomisk bakgrund.

1. *Hur beskrivs män och kvinnor, manligt/ kvinnligt?*

Utgår boken från en binär syn på kön? Beskrivs kvinnligt/manligt med olika ord/formuleringar, värderas de på något sätt? Nämns transpersoner alls, och hur beskrivs de?

2. *Hur beskrivs hetero-, homo- och bisexualitet?*

Nämns olika läggningar ö.h.t eller utgår boken från att heterosexualitet är normen? Beskrivs olika läggningar med olika ord/formuleringar, värderas de på något sätt?

3. *Hur beskrivs olika former av funktionalitet?*

Resonerar boken kring funktionalitet? Används värderande ord/formuleringar för att beskriva olika funktionalitet? Nämns det alls?

4. *Hur beskrivs olika länder och kulturer?*

Kulturer i ordets allra bredaste betydelse (etnicitet, socioekonomisk bakgrund, religion etc). Den här frågan vill fånga upp om boken är centrerad kring en viss socioekonomisk grupp, en viss kultursfär eller en viss del av världen. Nämns andra kulturer alls? Utgår hypotetiska exempel alltid från samma kultur?

Kontrollfrågor – ska ge en bild av bokens roll på universitetet.

1. *Vad är syftet med boken i undervisningen?*

Svaret bör vara kort. Varför finns boken på litteraturlistan? Vilka frågor ställs om boken? Fråga institutionen.

2. *Vilka uppgifter ligger boken till grund för?*

Svaret bör vara kort. Tenta, PM, seminarium, hemtenta? Fråga institutionen.

3. *Är institutionen medveten om och problematiserande kring bokens inställning till kön, könsidentitet eller -uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, ålder, sexuell läggning och socioekonomisk bakgrund.*

Svaret kan vara kort. Hur behandlas boken av de som håller kursen? Presenteras den på något särskilt sätt? Är föreläsaren/kursansvarig medveten om om boken kan upplevas som kränkande? Fråga institutionen.

4. *Är författaren/författarna medvetna om och problematiserande kring sin egen inställning till kön, könsidentitet eller -uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, ålder, sexuell läggning och socioekonomisk bakgrund.*

Svaret kan vara kort. Är författaren/författarna medvetna om att deras bok kanske inte är inkluderande/välskriven utifrån särskilda perspektiv?

Uppsala studentkår

LITTERATUR
GRANSKNINGEN